

Van Cauter bijzonder kritisch voor 'verlengd penitentiair verlof'

Sinds juli kunnen bepaalde gedetineerden week om week de gevangenis verlaten. Justitieminister Geens trof die maatregel om de overbevolking tegen te gaan. Open Vld Kamerlid Carina Van Cauter hekelt deze beslissing: "Op deze manier wordt de strafuitvoering ondergraven. De strafuitvoeringsrechtbank wordt immers niet betrokken, laat staan ingelicht. Ook zwaardere criminelen komen in aanmerking voor dit verlofstelsel dat de facto neerkomt op vrijheid. De minister neemt onverantwoorde risico's met de veiligheid: 23 gedetineerden schonden in 3 maanden tijd al hun voorwaarden."

De Belgische gevangenissen kampen al lange tijd met overbevolking. Daarom besloot Justitieminister Geens in juli in overleg met de vakbonden om bepaalde gedetineerden het zogenaamde verlengd penitentiair verlof toe te kennen. "Veroordeelden die een gevangenisstraf uitzitten, komen dan na 7 dagen gevangenis 7 dagen vrij. Week om week wisselt dus hun regime", legt Carina Van Cauter uit.

Gedetineerden moeten uiteraard aan een aantal criteria voldoen om in aanmerking te komen voor dit verlof. Zo moeten ze al een positieve verlofperiode achter de rug hebben, voldoen aan bepaalde voorwaarden zoals een reisverbod, een gekend verlofadres en voldoende bestaansmiddelen hebben. Veroordeelden voor extremisme en zedenfeiten komen niet in aanmerking. Ook wie meer dan 10 jaar effectieve hoofdgevangenisstraf uitzit, mag niet op verlengd penitentiair verlof.

Desalniettemin is Van Cauter bijzonder kritisch voor deze maatregel. "Dit heeft eigenlijk niets meer met strafuitvoering te maken, maar met invrijheidstelling. Ten eerste komen ook veroordeelden voor zwaardere feiten in aanmerking. Tot 10 jaar gevangenisstraf is niet min. Zo'n straf wordt niet zonder reden opgelegd. Ik betwijfel of dergelijk zware criminelen geschikt zijn voor dit gunstig verlofstelsel. Te meer omdat enkel en alleen de Procureur des Konings op de hoogte wordt gesteld van het verlof. Normaal is het de strafuitvoeringsrechtbank die bij straffen langer dan 3 jaar beslist over de modaliteiten en voorwaarden van de straf. Maar bij dit systeem wordt de strafuitvoeringsrechtbank niet eens ingelicht of betrokken! Ook de politie weet van niets omdat er geen melding van het verlof komt in de Algemene Nationale Gegevensbank. Hoe kunnen we deze veroordeelden dan goed opvolgen? Het antwoord is eenvoudig: niet!"

Dat dergelijke opvolging nodig is, blijkt uit de cijfers die Van Cauter opvroeg bij minister Geens. "Tussen 6 juli en 25 september konden 366 gevangenen beroep doen op het verlengd penitentiair verlof. 23 van die verloven werden herroepen omdat de voorwaarden werden geschonden. Dat is 6%. De minister neemt met deze maatregel een onverantwoord risico voor de veiligheid van de samenleving. Het heeft vaak veel moeite gekost om criminelen te vatten en achter tralies te zetten. En we zouden ze nu week om week vrijlaten om de overbevolking op te lossen?" Op 13 december hadden in totaal al 559 gedetineerden gebruik gemaakt van de verlofmodaliteit.

Van Cauter besluit: "Gevangenisstraffen worden niet zomaar opgelegd. Het is de bedoeling dat deze worden uitgevoerd en uitgezeten. In de eerste plaats binnen de gevangensmuren. Dit verlofstelsel moet grondig worden geëvalueerd. De risico's zijn nu te groot. Bovendien is dit niet de manier om het probleem van overbevolking in de gevangenissen ten gronde op te lossen, onder druk van sociaal overleg. Ik pleit voor meer plaatsen, alsook een gegarandeerde dienstverlening in geval van een cipiersstaking. België is het enige Europese land waar dit nog niet bestaat."